

PARAVOLTIŽNÍ PRAVIDLA

3. opravené vydání ČHS 2007

Toto vydání paravoltižních pravidel je platné jako pravidla jezdeckého sportu zdravotně handicapovaných sportovců v ČR od 1. ledna 2007.



OBSAH

Preambule	3
Kodex chování	4
Kapitola I. – Úvodní ustanovení	5
Článek 001 – VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ	5
Článek 002 – PRIORITA PRAVIDEL	5
Kapitola II. – závody	6
Článek 003 – TYPY ZÁVODU	6
Článek 004 – NÁRODNÍ A PŘÁTELSKÉ ZÁVODY	6
Článek 005 – MISTROVSTVÍ ČR	6
Článek 006 – SOUTĚŽE	6
Kapitola III. – Přihlášky a soutěžící	8
Článek 007 – POZVÁNKY	8
Článek 008 – PŘIHLÁŠKY	8
Článek 009 – PARAVOLTÍŽĚŘI	8
Článek 010 – VOLTÍŽNÍ KONĚ	8
Článek 011 – PROHLÍDKA KONÍ	8
Článek 012 – LONŽÉR	9
Článek 013 – VEDOUcí VÝPRAVY	9
Článek 014 – POZDRAV	9
Článek 015 – ÚBOR	9
Článek 016 – POSTROJ VOLTÍŽNÍHO KONĚ	9
Článek 017 – NÁKLADY A VÝHODY	10
Článek 018 – CENY	10
Článek 019 – ŠPATNÉ ZACHÁZENÍ S KONĚM A DOPING	10
Článek 020 – OFICIÁLNÍ OSOBY	10
Kapitola IV. - Soutěže paravoltížních skupin	12
Článek 021 – VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ	12
Článek 022 – POVINNÁ SESTAVA SKUPIN	12
Článek 023 – VOLNÁ SESTAVA SKUPIN	12
Článek 024 – ZNÁMKY	13
Článek 025 – HODNOCENÍ POVINNÝCH SESTAV	13
Článek 026 – HODNOCENÍ VOLNÉ SESTAVY	14
Kapitola V. – Soutěže paravoltížních dvojic	15
Článek 027 – VŠEOBECNÉ USTANOVENÍ	15
Článek 028 – POVINNÁ SESTAVA	15
Článek 029 – VOLNÁ SESTAVA	15
Článek 030 – HODNOCENÍ VOLNÉ SESTAVY DVOJIC	15
Kapitola VI. – Soutěže jednotlivců paravoltíže	16
Článek 031 – VŠEOBECNÉ USTANOVENÍ	16
Článek 032 – POVINNÁ SESTAVA	16
Článek 033 – HODNOCENÍ POVINNÉ SESTAVY	16
Článek 034 – VOLNÁ SESTAVA	16
Článek 035 – HODNOCENÍ VOLNÉ SESTAVY	16

Preambule

Současná pravidla pro handicapované cvičence voltáže (paravoltáže) jsou 3. opraveným vydáním, platným od 1. 1. 2007.

Všechny předcházející texty zabývající se touto otázkou, jsou jimi nahrazeny.

Pravidla musí být doplněna o Předpisy, Všeobecná pravidla ČJF, Veterinární pravidla a Směrnice pro rozhodčí při povinných a volných sestavách.

Ne každá eventualita může být zahrnuta v těchto Pravidlech. V případě nepředpokládaných a výjimečných událostí je povinností poroty rozhodnout ve sportovním duchu, s přihlédnutím k co nejbližšímu výkladu těchto Pravidel a Všeobecných pravidel ČJF.

Kodex chování

Fédération Equestre internationale (FEI) očekává od všech zainteresovaných v jezdeckém sportu dodržování FEI Kodexu chování a přijetí pravidla, že blaho koně je za všech okolností prvořadé a nadřazené soutěžním nebo komerčním záměrům.

1. Ve všech fázích přípravy a tréninku koně je jeho blaho přednější než všechny další požadavky. Sem náleží správné vedení koně, tréninkové metody, podkovářství, strava a transport.
2. Koneš soutěžící musí být v dobré tělesné kondici a způsobilí zúčastnit se soutěže. Toto zahrnuje používání léků a prodělané operace, které mohou ohrozit bezpečnost, březost klisen a špatné používání pomůcek.
3. Soutěže nesmí ohrozit blaho koní. To zahrnuje pečlivou kontrolu závodních prostor, povrchů závodišť, povětrnostních podmínek, ustájení, zabezpečení místa závodu a schopnost koně dalšího převozu po skončení závodu.
4. Musí být přijata opatření, aby koně obdrželi potřebnou péči po skončení závodu, a aby s nimi bylo nakládáno humánně po skončení jejich závodní kariéry. Toto zahrnuje řádnou veterinární péči v případě úrazu během soutěže, odpočinek a euthanasii po skončení kariéry.
5. FEI apeluje na všechny zúčastněné v tomto sportu, aby se snažili získat co nejvyšší míru vzdělání v dané oblasti.

Plná verze tohoto Kodexu je k dispozici ve Fédération Equestre Internationale, Avenue Mon-Repos 24, CH-1000, Lausanne 5, Švýcarsko. Telefon: +41 2131 04747. Kodex je k dispozici v angličtině, francouzštině, němčině a arabštině, a také na FEI webových stránkách: www.horsesport.org

Kapitola I. – Úvodní ustanovení

Článek 001 – VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

- (1) Stálý rozvoj paravoltižního sportu vyvolal potřebu výrazných změn. Tato Pravidla si kladou za úkol sjednotit tuto disciplínu. Vychází z Pravidel Voltiže s jistou modifikací k handicapům paravoltižních cvičenců.
- (2) Dále si kladou za úkol zlepšit nakládání s koňmi a přiblížit soutěže co největšímu počtu cvičenců paravoltiže.
- (3) Tato Pravidla mají sjednotit rozhodování paravoltiže a upozornit na její specifické problémy.

Článek 002 – PRIORITA PRAVIDEL

- (1) Ve všech případech nezahrnutých v těchto Pravidlech je třeba rozhodnout podle Všeobecných pravidel ČJF a voltižních pravidel.

Kapitola II. – závody

Článek 003 – TYPY ZÁVODU

- (1) V ČR při dosud neexistujících mezinárodních pravidlech se konají národní a přátelské závody se zahraniční účastí. Jejich vyvrcholením je Mistrovství ČR.
- (2) Národní závody a národní mistrovství se musí řídit následujícími články těchto pravidel.

Článek 004 – NÁRODNÍ A PŘÁTELSKÉ ZÁVODY

- (1) Není omezen počet cvičenců.
- (2) Muži a ženy v soutěži jednotlivců musí být hodnoceni odděleně.
- (3) Cvičenec má povoleno cvičit jako jednatel, ve skupině a dvojici.

Článek 005 – MISTROVSTVÍ ČR

- (1) Mistrovství musí být organizováno přísně v souladu se Všeobecnými a Veterinárními pravidly ČJF a specifickými pravidly této disciplíny.
- (2) Organizační výbor má dovoleno zvát účastníky z jiných států. V tomto případě jde o „otevřené mistrovství“, ve kterém účastníci z jiných států nemohou získat medaile a tituly.
- (3) Kvalifikačním kritériem pro získání medailí a titulů je účast cvičence nejméně na třech paravoltižních závodech vypsanych pro příslušný rok.
- (4) Mistrovství se mohou konat jen v hale nebo alespoň na krytém voltižním kruhu v souladu s ustanovením rozpisu.

Článek 006 – SOUTĚŽE

Jednotlivci

- (1) V soutěži jednotlivců musí být kategorie rozděleny na mužské a ženské.
- (2) Kůň je veden lonžérem v kroku na levou nebo pravou ruku.
- (3) Kategorie jednotlivců:

TH muži/ženy - (tělesný handicap)
MH muži/ženy - (mentální handicap)
LH muži/ženy - (lehký handicap)

Dvojice

- (4) Paravoltižní dvojice je složena ze dvou voltižérů, bez ohledu na pohlaví.
- (5) Kůň je veden lonžérem v kroku na levou ruku.

(6) Kategorie dvojic:

MaTH - (smíšené handicapy, např. ment.a tělesný, ment.a ment.
nebo tělesný a tělesný)

SH - (lehký handicap s mentálním nebo tělesným)

LH - (jen lehký handicap)

Skupiny

(7) Paravoltižní skupiny mohou být smíšené.

(8) Kůň je veden lonžérem v kroku na levou ruku.

(9) Kategorie skupin:

MaTH - (smíšené handicapy. Např. ment.a tělesný, ment.a ment.
nebo tělesný a tělesný)

SH - (lehký s ment.nebo s tělesným)

LH - (jen lehký handicap)

Kapitola III. – Přihlášky a soutěží

Článek 007 – POZVÁNKY

- (1) Jako pozvánka na závody slouží rozpis závodů schválený paravoltižní sekci ČHS, ČSTPS a managerem Voltiže.
- (2) Po jeho schválení dává rozpis na vědomí ČJF.
- (3) Pozvánky by měly obsahovat podmínky ubytování, stravování, ustájení a krmení koní.

Článek 008 – PŘIHLÁŠKY

- (1) Datum uzávěrek přihlášek určuje organizační výbor. Po uzávěrci přihlášek nebude na ostatní brán zřetel. Toto opatření je z důvodů výpočetní techniky.
- (2) Jmenovité přihlášky musí obsahovat jmenný seznam skupin, dvojic, jednotlivců, věk, kategorii, jméno klubu nebo organizace, jména koní a lonžérů.

Článek 009 – PARAVOLTIŽÉŘI

- (1) Cvičenci paravoltiže se mohou zúčastnit soutěží, když dovrší věku osmi let. Horní věková hranice není omezena.
- (2) Cvičenci paravoltiže se mohou soutěžit na závodech ve skupině, dvojici a jako jednotlivci.
- (3) Na všech závodech musí mít vedoucí ekipy nebo jiná odpovědná osoba zdravotní průkazy všech cvičenců paravoltiže.

Článek 010 – VOLTIŽNÍ KONĚ

- (1) Voltižní koně na paravoltižních závodech musí mít alespoň 5 let.
- (2) Podmínkou startu nového koně je splnění lonžovací úlohy minimálně na 50%.
- (3) Příslušnost majitele koně nemusí být stejná jako příslušnost cvičence paravoltiže nebo lonžéra.

Článek 011 – PROHLÍDKA KONÍ

- (1) Před první soutěží Sbor rozhodčích (nejlépe ve spolupráci s veterinárním delegátem) prohlédne koně podle pravidel.
- (2) Během soutěže má Sbor rozhodčích možnost prohlédnout nebo vyřadit koně, který kulhá nebo je ve špatném stavu, po zazvonění zvonkem hl. rozhodčího.

Článek 012 – LONŽÉR

- (1) Není stanoven věkový limit lonžérů.
- (2) Lonžér nemusí mít stejnou příslušnost oddílu.
- (3) Lonžér musí mít licenci cvičitele, nebo trenéra ČJF.

Článek 013 – VEDOUCÍ VÝPRAVY

- (1) Lonžér, trenér, vychovatel nebo rodič může vystupovat jako vedoucí výpravy je-li k tomu vybrán vysílající organizací.
- (2) Musí být nejméně 18 let starý.

Článek 014 – POZDRAV

- (1) Ve všech soutěžích, konaných ve voltižním kruhu a pod dozorem Sboru rozhodčích, musí každý voltižér a lonžér pozdravit hl.rozhodčího jako projev zdvořilosti před a po skončení soutěže.
- (2) Před započítáním cvičení musí kůň klusat na kruhu dokud hl.rozhodčí nezazvoní.
- (3) Nástup, odchod a způsob pozdravu jsou ponechány na soutěžících, ale měly by být bez zbytečných efektů.
- (4) Hl.rozhodčí by měl odpovědět na pozdrav.
- (5) Nástup a odchod může být doplněn hudbou, pokud hl.rozhodčí nerozhodne jinak.

Článek 015 – ÚBOR

- (1) Úbor voltižéra musí být bezpečný, padnoucí a vhodný pro jezdecký sport. Dovolené jsou ploché látkové aplikace a potisky v různých barvách. Použití jiného než povoleného úboru znamená vyřazení ze závodu.
- (2) V soutěži skupin a dvojic se doporučují jednotné úbory.
- (3) Úbor lonžéra by měl být decentní a odpovídající danému sportu.

Článek 016 – POSTROJ VOLTIŽNÍHO KONĚ

- (1) Postroj voltižního koně tvoří následující:
 - uzdečka (gumové udidlo je povoleno)
 - dvě vyvazovací otěže
 - voltižní pás s poduškou a podbřišníkem (viz.příloha).
- (2) Bandáže nebo kamaše je možné použít.
- (3) Kryty a ucpávky uší jsou povoleny.

-
- (4) Průvlečné nebo pomocné otěže nejsou povoleny.
 - (5) Lonž musí být připevněna k vnitřnímu kroužku udidla (ne přes hlavu nebo do vnějšího kroužku).
 - (6) Zádová poduška (volitelná), může být kdykoliv kontrolována rozhodčím a musí mít následující parametry:
 - max.80 cm. od zadního okraje pásu do konce podušky
 - max. 25 cm. od předního okraje pásu ke krku koně.
 - max. 90 cm od jedné strany ke druhé (kontrolováno na koni, povolená odchylka nesmí přesáhnout 3 cm, tj.93 cm.).
 - max. 3 cm. silná včetně pokrývky.
 - Max. celková délka 1.10m včetně 25cm před voltížním pásem.
 - (7) Použití jakékoliv jiné výstroje nebo jiné nebo nesprávné použití povolené výstroje bude znamenat vyloučení.
 - (8) Každý člen delegace, přihlášen v přihlášce, smí upravovat koně.

Článek 017 – NÁKLADY A VÝHODY

- (1) Náklady na závody upravuje rozpis včetně MČR
- (2) Pořadatel zajišťuje ubytování s cenami dle rozpisu, pokud je dostatečně dopředu nahlášeno.
- (3) Pořadatel zajišťuje ustájení s cenami dle rozpisu, které musí být dostatečně dopředu nahlášeny.

Článek 018 – CENY

- (1) Ve všech soutěžích obdrží každý cvičenec malý suvenýr.
- (2) Ve všech soutěžích obdrží každý cvičenec stužku(flotu)
- (3) Na mistrovství obdrží první tři cvičenci v každé kategorii medaile
- (4) Na mistrovství obdrží každý cvičenec diplom
- (5) Předávání cen se odehrává ve voltížním kruhu.
- (6) Na předávání cen soutěžící nastoupí v oficiálním úboru.

Článek 019 – ŠPATNÉ ZACHÁZENÍ S KONĚM A DOPING

- (1) Platí Všeobecná pravidla a Veterinární pravidla (čl.143,146, 1013).

Článek 020 – OFICIÁLNÍ OSOBY

- (1) Na závodech musí být tři rozhodčí s kvalifikací podle Všeobecných pravidel ČJF.
- (2) Rozhodčí musí být umístěn v A,B,C.

-
- (3) Rozmístění rozhodčích určuje hl.rozhodčí.
 - (4) Na závodech musí být přítomen klasifikátor handicapu, který je proškolen u ČHS a IPEC, a uveden v rozpise.

Kapitola IV. - Soutěže paravoltižních skupin

Článek 021 – VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

- (1) Paravoltižní soutěže se musí konat v souladu s Všeobecnými pravidly ČJF a platnými Pravidly paravoltiže (viz Preambule).
- (2) Soutěže paravoltižních skupin se mohou pořádat pro kategorie:
 - LH = všichni cvičenci skupiny jsou klasifikováni v kategorii lehkého handicapu
 - SH = skupina složená se smíšených LH, MH a TH handicapů
 - MTH= skupina složená z mentálního a tělesného handicapu
- (3) Soutěžní skupina se skládá s lonžéra, koně a 3-4 cvičenců.
- (4) Kůň jde krokem na kruhu o minimálním průměru 15 m, raději více.
- (5) Doporučuje se viditelně střed voltižního kruhu označit.
- (6) Paravoltižní soutěž skupin se skládá ze dvou sestav – povinné sestavy a volné sestavy.
- (7) Všechny sestavy musí být předvedeny v kroku.
- (8) Všichni cvičenci skupiny musí absolvovat povinnou sestavu a alespoň jeden cvik ve volné sestavě.
- (9) Skupina musí odcvičit nejméně 10 cviků a nejvíce 15 cviků.
- (10) Je doporučeno předvádět povinné a volné sestavy s hudebním doprovodem, na kazetách nebo na CD.
- (11) Výběr hudby je libovolný, bez žádného omezení.

Článek 022 – POVINNÁ SESTAVA SKUPIN

- (1) Pro všechny paravoltižní kategorie (LH,SH,MTH)
V povinné sestavě je předvedeno pět cviků v jednom bloku:
 - základní sed
 - holubička
 - mlýn
 - klek s upažením
 - seskok přednožkou dovnitřCelá sestava se cvičí v kroku.

Článek 023 – VOLNÁ SESTAVA SKUPIN

- (1) Ve volné sestavě mají cvičenci příležitost předvést své umění. Mohou si naplánovat vlastní sestavu s ohledem na vlastní schopnosti.
- (2) Na koni nesmí být ve stejný okamžik víc jak dva cvičenci. Alespoň jeden musí zůstat v kontaktu s koněm. Skládá se ze cviků jednotlivců a dvojic.
- (3) Volná sestava se skládá ze statických a dynamických cviků.

-
- (4) Aby mohla být započtena známka za obtížnost statického cviku, musí trvat nejméně na tři kroky koně.
 - (5) Dynamický cvik bude započten, pokud se během provádění pohybuje těžiště cvičence v jiném směru, než se pohybuje kůň.
 - (6) Náskoky se nezahrnují do hodnocení.

Článek 024 – ZNÁMKY

- (1) Následující známky platí pro hodnocení povinné sestavy, volné sestavy a pro hodnocení celkového dojmu:

10 - vynikající	4 - nedostatečný
9 - velmi dobrý	3 - téměř špatný
8 - dobrý	2 - špatný
7 - dosti dobrý	1 - velmi špatný
6 - uspokojivý	0 - nepředveden, nebo „výsledek srážek“
5 - dostatečný	

Článek 025 – HODNOCENÍ POVINNÝCH SESTAV

- (1) Maximální známka je 10. Desetiny jsou povoleny.
- (2) Jednotlivé známky každého cvičence se sečtou a součet se dělí počtem cvičenců skupiny. Tento výsledek se dělí číslem pět (počet povinných cviků).
- (3) Bodové srážky v povinných sestavách:

Srážka 1 bod:

- za každou chybu v taktu u Mlýna
- za každé dopadnutí (Odskok, Seskok) jinak než na obě nohy

Srážka 2 body:

- za opakování povinného cviku bez opuštění koně
- za nesprávné pořadí cviků s následnou opravou bez opuštění koně
- za opakování jen jedné části cviku

Hodnocení 0 bodů:

- za vynechání povinného cviku nebo jeho části
- za seskok z koně během povinného cviku kromě předepsaného odskoku
- za každý povinný cvik v nesprávném pořadí a nezopakovaný ve správném
- za druhé opakování povinného cviku
- za druhé opakování pouze části povinného cviku

Článek 026 – HODNOCENÍ VOLNÉ SESTAVY

(1) Volná sestava je hodnocena třemi známkami:

- za skladbu/choreografii koeficient x1
- technické provedení koeficient x2
- obtížnost koeficient x1
- kůň se nehodnotí

(2) Hodnocení stupně obtížnosti:

Cviky jsou rozděleny podle obtížnosti do tří stupňů obtížnosti:

- těžké cviky (S)
- středně těžké cviky (M)
- lehké cviky (L)

Kapitola V. – Soutěže paravoltižních dvojic

Článek 027 – VŠEOBECNÉ USTANOVENÍ

- (1) Soutěže paravoltižních dvojic se mohou pořádat pro kategorie LH,SH a MTH
- (2) Kůň jde krokem na kruhu o minimálním průměru 15m, raději více
- (3) Soutěž dvojic se skládá z povinné sestavy a z volné sestavy
- (4) U sestav dvojic je doporučeno předvádět sestavy s hudebním doprovodem, na kazetách nebo CD
- (5) Výběr hudby je libovolný, bez žádného omezení

Článek 028 – POVINNÁ SESTAVA

Viz. Článek – 022.

Článek 029 – VOLNÁ SESTAVA

- (1) Ve volné sestavě mají cvičenci příležitost předvést své umění. Mohou si naplánovat vlastní sestavu s ohledem na vlastní schopnosti.
- (2) Dvojice musí zůstat v kontaktu s koněm po celou dobu sestavy.
- (3) Ve dvojici cvičenci musí odcvičit společně nejméně 7 cviků a maximálně 10 cviků.
- (4) Sestava dvojic se skládá ze statických a dynamických cviků-
- (5) Aby mohla být započtena známka za obtížnost statického cviku, musí trvat nejméně tři kroky koně.
- (6) Dynamický cvik bude započten, pokud se během provádění pohybuje těžiště cvičence v jiném směru, než se pohybuje kůň.

Článek 030 – HODNOCENÍ VOLNÉ SESTAVY DVOJIC

Viz. článek 026.

Kapitola VI. – Soutěže jednotlivců paravoltiže

Článek 031 – VŠEOBECNÉ USTANOVENÍ

- (1) Soutěže jednotlivců se musí konat v souladu s Všeobecnými pravidly, platnými Pravidly a Směrnicemi pro rozhodčí pro povinné a volné sestavy.
- (2) Soutěže paravoltižních jednotlivců se mohou pořádat pro kategorie LH (lehký handicap), MH (mentální handicap) a TH (tělesný handicap).
- (3) Cvičenci jsou doprovázeni pouze lonžérem, voltižním koněm a asistentem. U těžkých handicapů je povolen doprovod trenéra pro bezpečnost, ale nesmí cvičence přidržovat.
- (4) Paravoltižní soutěže jednotlivců se skládají ze dvou sestav – povinné a volné.

Článek 032 – POVINNÁ SESTAVA

Viz. článek 022.

Článek 033 – HODNOCENÍ POVINNÉ SESTAVY

Viz. článek 025.

Článek 034 – VOLNÁ SESTAVA

- (1) Volná sestava se skládá ze statických a dynamických cviků. Statické cviky musí být drženy alespoň tři kroky koně, aby byly započítány do známek za obtížnost.
- (2) Cvičenec musí zacvičit na koni minimálně 7 cviků a maximálně 10 cviků.

Článek 035 – HODNOCENÍ VOLNÉ SESTAVY

Viz. článek 026.